

Sygn. akt IV U 718/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2015r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania N. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 13/04/2015 r. , nr (...), znak: (...)

o umorzenie należności z tytułu składek

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 718/15

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją ZUS uchylił w całości decyzję nr (...) z dnia 30.11.2014r. oraz z uwagi na nowe okoliczności zmienił decyzję nr (...) z dnia 25.09.2014r. w ten sposób, że określił na nowo należności z tytułu składek, które podlegają umorzeniu. Jednocześnie organ rentowy wskazał, iż warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata pozostałych należności niepodlegających umorzeniu z w/w ustawy, które należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami do dnia wpłaty włącznie. Organ rentowy wyjaśnił, że z uwagi na możliwość zmian w stanie rozliczeń na koncie płatnika składek (np. złożenie korekt deklaracji rozliczeniowych, zidentyfikowanie wpłat) w zaskarżonej decyzji nie wskazuje się kwot niepodlegających umorzeniu, lecz okresy należności. Na wniosek skarżącej właściwa jednostka terenowa poinformuje płatnika składek o wysokości należności niepodlegających umorzeniu oraz o wysokości odsetek naliczonych na dzień dokonania wpłaty.

Skarżąca nie zgodziła się z powyższą decyzją, twierdząc, że należności z tytułu składek niepodlegające umorzeniu w ramach abolicji uległy przedawnieniu.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Decyzją z dnia 25.09.2014r. nr (...) z uwagi na wniosek złożony przez skarżącą z dnia 19.08.2014r. o umorzenie należności z tytułu składek, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, ustalono po raz pierwszy warunki umorzenia zgodnie z obowiązującym wówczas stanem zaległości na koncie płatnika składek zidentyfikowanym w systemie informatycznym ZUS.

Po ponownej analizie dokumentów rozliczeniowych oraz dowodów wpłat decyzją z dnia 30.10.2014r. nr (...) zmieniono decyzję z dnia 25.09.2014r. i na nowo ustalono warunki spłaty należności z tytułu składek w ramach

abolicji. Wnioskodawczyni zaskarżyła nową decyzję zmieniającą i w trakcie postępowania sądowego, toczącego się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt IV U 1103/14, złożyła nowe dowody, na podstawie których organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 13 kwietnia 2015r., uchylił w całości decyzję z dnia 30 października 2014r. nr (...) oraz zmienił decyzję z dnia 25 września 2014r. nr 117/2014r. i po raz kolejny ustalił warunki umorzenia należności z tytułu składek na podstawie ustawy abolicyjnej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. ustalił, że umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na :

a) ubezpieczenia społeczne- za okres: 11.1999 do 01.2000, od 06.2000 do 07.2000, za miesiąc 10.2000, od 04.2001 do 05.2001, 07.2001, 09.2001, od 11.2001 do 08.2002, 01.2003, 03.2003, za miesiąc 05.2003, od 10.2004 do 12.2004, od 03.2005 do 06.2005, od 11.2005 do 12.2005, od 02.2006 do 06.2006 w łącznej kwocie **17 715,60 zł**, w tym z tytułu:

- składek-7 210,90 zł,
- odsetek-10 479,10 zł kosztów
- upomnienia - 25,60 zł

b) ubezpieczenie zdrowotne- za okres: od 03.2006 do 05.2006 w łącznej kwocie **868,79 zł**, w tym z tytułu:

- składek-419,99 zł
- odsetek - 440,00 zł
- kosztów upomnienia - 8,80 zł

c) Fundusz Pracy- za okres: od 04.2006 do 05.2006 w łącznej kwocie **120,45 zł**, w tym z

tytułu:

składek -54,65 zł

odsetek-57,00 zł

kosztów upomnienia - 8,80 zł

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. poinformował ubezpieczoną, że warunkiem umorzenia należności jest spłata należności nie podlegających umorzeniu, przy czym należności z tytułu składek za okres 01 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi od dnia wpłaty zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U z 2015 r., poz.121) zwanej dalej ustawą o s.u.s oraz wydanym na jej podstawie Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach naliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2008 r., Nr 78, poz.465 za zm.).

Wskazać dodatkowo należy, że pozwany pismem z dnia 05 maja 2015r. poinformował wnioskodawczynię szczegółowo jakie należności nie podlegające umorzeniu winna spłacić i w jakim terminie – w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 13 kwietnia 2015r.

(częściowo bezsporne, dowód : zaskarżona decyzja – plik I, stan należności płatnika, tytuły wykonawcze w aktach ZUS, pismo k. 8-9 a.s)

Na dzień złożenia wniosku na koncie płatnika składek N. O. figurowały należności z tytułu składek podlegające i niepodlegające umorzeniu za okresy 10/1999 - 01/2000, (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...)- (...), (...)- (...), (...)- (...), (...)- (...).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012, poz. 1551) na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, określonej w ust. 8, umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę opłaty prolongacyjnej, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne.

Według art. 1 ust. 6 cyt. ustawy umorzenie powyższych należności skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych i kosztów egzekucyjnych.

Z treści art. 1 ust. 8 w związku z art. 1 ust. 1 i 6 ustawy wynika, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy wydał więc prawidłową decyzję określającą warunki umorzenia, ustalając w niej kwoty, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 6 ustawy, tj. należności podlegające umorzeniu. Przepis art. 1 ust. 8 ustawy nie nakłada na ZUS obowiązku wyliczenia kwot zaległości składkowych podlegających zapłacie, jako warunku umorzenia nieopłaconych składek. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji spełnił zaś warunki określone w art. 1 ust. 8 ustawy.

Warunek umorzenia należności określony jest w art. 10 powyższej ustawy i jest nim nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych i kosztów egzekucyjnych, naliczonych przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W przypadku wnioskodawczyni warunkiem umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okresy wskazane w decyzji jest spłata należności składkowych pozostałych do opłacenia na podstawie powyższej ustawy.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie zaległości składkowych na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 ustawy, a więc na dzień wydania decyzji o umorzeniu należności. Nie jest możliwe dokładne określenie w decyzji ustalającej warunki umorzenia kwoty zadłużenia istniejącej na dzień przyszły, tj. dzień wydania późniejszej decyzji o umorzeniu należności. Przepis ten, tj. art. 1 ust. 10 ustawy nie stanowi o kwotach zaległości na dzień wydania decyzji ustalającej warunki umorzenia. Zgodnie bowiem z ust. 11 art. 1 ustawy niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji ustalającej warunki umorzenia. A więc kwota zadłużenia, w tym kwota naliczonych odsetek od zaległości składkowych, które rosną, może być inna w dniu wydania decyzji ustalającej warunki umorzenia i w dniu wydania decyzji o umorzeniu należności, na co zresztą wskazał pozwany w odpowiedzi na odwołanie.

Sąd orzekający nie podziela przy tym stanowiska zawartego w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 grudnia 2014 r. III AUa 671/14, iż „w decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy z 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność powinny zostać określone nie tylko kwoty należności z tytułu nieopłaconych składek i innych należności wymienionych w ust. 1 i 6, podlegające umorzeniu, ale również warunki umorzenia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązany jest w decyzji z art. 1 ust. 8

warunki te określić, tzn. skonkretyzować poprzez podanie kwot niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP, FGŚP i FEP za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do których opłacenia jest obowiązany wnioskodawca, wraz z wszelkimi kosztami dodatkowymi wymienionymi w ustawie oraz poprzez wskazanie terminu, w jakim należności te podlegają spłacie” (LEX nr 1621046).

Powyższe stanowisko, zdaniem Sądu Okręgowego nie ma żadnego oparcia w przepisach w/w „ustawy abolicyjnej” na co wskazano wyżej. Zdaniem Sądu pozwany prawidłowo postąpił informując ubezpieczoną pismem z dnia 05 maja 2015r. o wysokości należności niepodlegających umorzeniu, wskazując konkretne kwoty za poszczególne okresy.

Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawczyni nie może kwestionować w odwołaniu od powyższej decyzji wysokości nieopłaconych składek niepodlegających umorzeniu, w tym kwestii przedawnienia składek, gdyż powyższe pozostaje poza zakresem zaskarżonej decyzji. Jeśli zaś kwestionuje powyższe kwoty winna wystąpić do pozwanego o wydanie decyzji w trybie art.83 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j.t.). W przypadku wydania niekorzystnej dla niej decyzji będzie jej przysługiwało prawo do wniesienia odwołania od tej decyzji do sądu .

W świetle tle art. 83 tej ustawy zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

- 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;
- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

2. Od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Mając na uwadze poczynione w sprawie rozważania Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako niezasadne.